

**Załącznik nr 7 do SIWZ – znak sprawy: OR-IV.272.2.35.2013/
Załącznik do umowy nr ..... z dnia ..... 2013 r.
w sprawie zamówienia publicznego**

SZCZEGÓŁOWY OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA (SOPZ)

na wykonanie badania ewaluacyjnego pn.

*„Ewaluacja ex-ante regionalnego programu operacyjnego województwa podkarpackiego
na lata 2014-2020”*

I. Kontekst i uzasadnienie realizacji badania

W myśl art. 48 projektu *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1083/2006* w celu poprawy jakości przygotowywanego programu operacyjnego, instytucja zarządzająca danym programem operacyjnym przeprowadza ocenę ex-ante. Zgodnie z art. 23 projektu rozporządzenia ogólnego, raport ewaluacyjny powinien zostać przedłożony Komisji Europejskiej wraz z projektem programu operacyjnego.

Komisja Europejska doprecyzowała zapisy rozporządzenia w dokumencie *Programming Period 2014-2020. Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy. Guidance document on ex-ante evaluation. European Regional Development Fund. European Social Fund. Cohesion Fund.*¹

Informacje praktyczne, dotyczące sposobu realizacji procesu ewaluacji ex-ante programów operacyjnych w Polsce zawarte zostały w dokumencie pn. **„Zalecenia w zakresie ewaluacji ex-ante programów operacyjnych na lata 2014-2020”**², opracowanym przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego na potrzeby instytucji zarządzających programami operacyjnymi w perspektywie 2014-2020.

Zadaniem ewaluacji ex-ante jest osadzenie procesu programowania w ramach teoretycznych poprzez wykorzystanie dostępnej wiedzy do poprawy jakości programu operacyjnego. Ocena dokumentów programowych jest dokonywana z myślą o zapewnieniu zwiększenia skuteczności i spójności interwencji publicznej.

II. Cel badania

Głównym celem ewaluacji ex-ante jest ocena przyjętej w ramach programu operacyjnego logiki interwencji.

Cele szczegółowe:

- ewaluacja programu pod względem uzasadnienia społeczno – ekonomicznego dla przyjętego kształtu interwencji publicznej,

¹ http://www.ewaluacja.gov.pl/Ewaluacja_ex_ante_2014_2020/Strony/start.aspx. Wykonawca ma obowiązek gruntownie zapoznać się z treścią niniejszego dokumentu.

² http://www.ewaluacja.gov.pl/Ewaluacja_ex_ante_2014_2020/Strony/start.aspx. Wykonawca ma obowiązek gruntownie zapoznać się, uwzględnić i stosować się do treści niniejszego dokumentu.

- ocena wkładu programu w realizację celów rozwojowych, zaspokojenie potrzeb i rozwiązanie zidentyfikowanych problemów społeczno – ekonomicznych.

Ewaluacja ex-ante regionalnego programu operacyjnego jest ściśle powiązana z procesem programowania regionalnego programu operacyjnego województwa podkarpackiego na lata 2014-2020. Głównym produktem badania będą wnioski i rekomendacje, **w postaci propozycji zmian/ uzupełnień/ usprawnień w zapisach programu operacyjnego.**

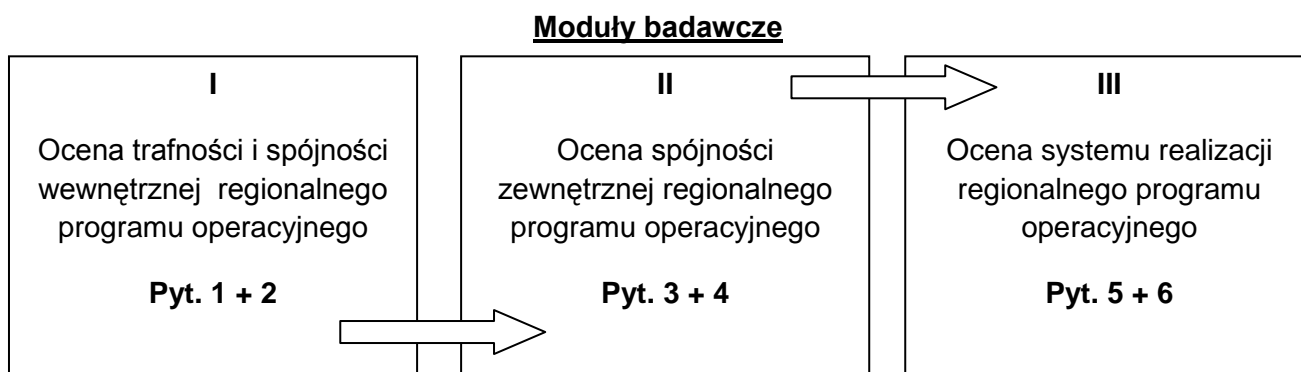
III. Zakres badania i pytania ewaluacyjne

Przedmiotem ewaluacji ex-ante jest projekt regionalnego programu operacyjnego województwa podkarpackiego na lata 2014-2020. Zadaniem ewaluatora jest odpowiedź na sformułowane poniżej pytania w ramach poszczególnych modułów badawczych. Na podstawie odpowiedzi na poniższe pytania ewaluator sformułuje wnioski i rekomendacje w zakresie zmian/usprawnień w programie operacyjnym.

Ewaluacja ex-ante będzie realizowana w modelu partycypacyjnym, tzn. ewaluator będzie towarzyszył Instytucji Zarządzającej w przygotowywaniu programu. Ocenie podlegać będą kolejne wypracowywane fragmenty Programu, takie jak np.: diagnoza społeczno-gospodarcza, analiza SWOT, propozycje celu głównego wraz z celami szczegółowymi, część strategiczna, propozycje wskaźników monitorowania, priorytetów i instrumentów programu wraz ze wstępnym oszacowaniem alokacji w relacji do wskaźników monitorowania, propozycje założeń systemu wdrażania. Ewaluator sformułuje rekomendacje w odniesieniu do kolejnych przedstawianych mu dokumentów, zaś rekomendacje wdrażane będą na bieżąco. **Podsumowanie procesu ewaluacji oraz wykaz uwzględnionych i nieuwzględnionych rekomendacji wejdą w zakres raportu końcowego ewaluacji.**

Zgodnie z *Załoženiami Umowy Partnerstwa*³ „celem regionalnych programów operacyjnych będzie zwiększenie konkurencyjności regionów oraz poprawa jakości życia ich mieszkańców poprzez wykorzystywanie potencjałów regionalnych i skoncentrowane niwelowanie barier rozwojowych, w oparciu o strategię rozwoju województw, z naciskiem na regionalne strategię inteligentnej specjalizacji”.

Badanie ewaluacyjne przebiegać powinno wg schematu procesu zaprezentowanego na poniższym rysunku.

³ Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 - Założenia Umowy Partnerstwa, przyjęte przez Radę Ministrów w dniu 15 stycznia 2013 r.

Ewaluator powinien udzielić odpowiedzi na następujące pytania ewaluacyjne:

1. Czy regionalny program operacyjny na lata 2014-2020 trafnie odpowiada na wyzwania i potrzeby społeczno - ekonomiczne zdiagnozowane w dokumentach strategicznych?
2. Czy zaproponowana logika interwencji umożliwi zrealizowanie założonych celów rozwojowych?
3. Czy założenia i cele regionalnego programu operacyjnego są spójne z najważniejszymi politykami i strategiami na poziomie unijnym, krajowym i regionalnym?
4. Czy i w jakim zakresie program operacyjny uwzględnia i przyczynia się do realizacji celów polityk horyzontalnych (realizacja zasad równości szans płci, niedyskryminacji oraz zrównoważonego rozwoju)?
5. Czy i w jakim zakresie obecny potencjał instytucjonalny, w tym zasoby ludzkie, jest wystarczający do realizacji regionalnego programu operacyjnego na lata 2014-2020?
6. Czy założenia programu operacyjnego umożliwiają skuteczną i efektywną realizację procesów monitorowania i ewaluacji?

Moduł badawczy I

Pytanie 1. Czy regionalny program operacyjny na lata 2014-2020 trafnie odpowiada na wyzwania i potrzeby społeczno - ekonomiczne zdiagnozowane w dokumentach strategicznych?

Ewaluator powinien poddać ocenie następujące zagadnienia:

- trafność diagnozy społeczno-ekonomicznej, przedstawionej w projekcie programu w relacji do proponowanego kształtu interwencji,
- aktualność, kompletność i trafność analizy trendów społeczno-ekonomicznych na których bazuje diagnoza społeczno-ekonomiczna projektu programu,
- efekt priorytetyzacji zidentyfikowanych w diagnozie wyzwań i potrzeb społeczno-ekonomicznych,
- zasadność interwencji publicznej w poszczególnych obszarach tematycznych/problemowych projektu programu operacyjnego,
- adekwatność zaproponowanych celów programu operacyjnego do zdefiniowanych wyzwań i potrzeb społeczno- ekonomicznych:
  - ⇒ czy problemy/kwestie przedstawione w diagnozie przekładają się w adekwatnych proporcjach na cele programu?
  - ⇒ czy trafnie zastosowano zasadę koncentracji tematycznej?
  - ⇒ czy i z jakiego powodu problemy zidentyfikowane w diagnozie zostały pominięte w projekcie programu?

Pytanie 2. Czy zaproponowana logika interwencji umożliwi zrealizowanie założonych celów rozwojowych?

Ewaluator powinien poddać ocenie następujące zagadnienia:

- poprawność związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy zaplanowanymi w programie działaniami (produktami) a oczekiwanymi efektami (rezultatami), w tym uzasadnienie teoretyczne i empiryczne związków przyczynowo – skutkowych, na których zbudowana jest logika interwencji (czy logika interwencji wynika z ogólnie przyjętych teorii społeczno – ekonomicznych oraz czy oparta jest na przytoczonych

dowodach empirycznych w postaci badań naukowych, badań ewaluacyjnych, analiz, studiów itp.,⁴

- sposób zastosowania zasady koncentracji tematycznej na poziomie działań (uzasadnienie oraz spójność z logiką interwencji w tym w szczególności z celami programu),
- spójność celów i działań planowych do realizacji w ramach osi priorytetowych, jak i pomiędzy poszczególnymi osiami priorytetowymi, w celu oceny stopnia i zakresu ich komplementarności, w tym spodziewanych efektów synergicznych,
- adekwatność struktury nakładów finansowych pod względem jej spójności z wyzwaniami i potrzebami, planowanymi działaniami oraz rezultatami,
- uwzględnienie wymiaru terytorialnego interwencji oraz zasady zintegrowanego podejścia do rozwoju społeczno – ekonomicznego, w tym w odniesieniu do interwencji ukierunkowanych na obszary problemowe, tzw. obszary strategicznej interwencji (OSI),
- trafność zastosowania poszczególnych form wsparcia (bezzwrotne, zwrotne, tryb konkursowy, pozakonkursowy) w poszczególnych obszarach,
- przewidywany wpływ projektów kluczowych na realizację celów priorytetów i programu,
- zweryfikowanie, a tam gdzie to niezbędne⁵ oszacowanie wartości docelowych (dla 2023 r.) wskaźników produktu, w kontekście zaproponowanej logiki interwencji, w tym alokowanych środków finansowych z uwzględnieniem czynników zewnętrznych,
- zweryfikowanie, a tam gdzie to niezbędne⁶ oszacowanie wartości docelowych (dla 2023 r.) wskaźników rezultatu, w tym rezultatu strategicznego (wraz z wartościami bazowymi) w kontekście zaproponowanej logiki interwencji oraz spójności z zapisami dokumentów strategicznych,
- zweryfikowanie, a tam gdzie to niezbędne⁷ oszacowanie wartości wskaźników celów pośrednich (tzw. milestones),
- wpływ realizacji programu operacyjnego na sytuację społeczno-ekonomiczną regionu (w tym prawdopodobne pozytywne i negatywne efekty oddziaływania programu),
- potencjalne obszary krytyczne realizacji programu, wraz ze wskazaniem sposobów unikania/ niwelowania potencjalnych zagrożeń,
- uwarunkowania zewnętrzne w stosunku do programu operacyjnego, mające wpływ na jego skuteczność i efektywność, wpływ innych polityk, strategii i programów wdrażanych na poziomie unijnym, krajowym i regionalnym oraz innych czynników zewnętrznych związanych z bieżącą i prognozowaną sytuacją społeczno-gospodarczą na realizację celów regionalnego programu operacyjnego na lata 2014-2020, w tym

---

⁴ W tym w szczególności na następujących dokumentach ewaluacyjnych: *Evidence- based Cohesion Policy and its role in achieving Europe 2020 objectives*; *Wnioski z realizacji Polityki Spójności w świetle wyników prac analityczno-ewaluacyjnych okresu 2004-2006*; *Ewaluacja ex-post Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004-2006* oraz raportach ewaluacyjnych zleconych przez IZ RPO Województwa Podkarpackiego, Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie, w zakresie przedmiotowym dot. województwa podkarpackiego i RPO WP, w tym dedykowane nowej perspektywie finansowej lub obejmujące swoim zakresem perspektywę 2014-2020.

⁵ Oszacowanie wartości powinno zostać przeprowadzone przez wykonawcę szczególnie w przypadku kiedy: 1) weryfikacja oszacowań dokonanych przez zamawiającego skutkuje koniecznością ponownej kwantyfikacji celów. 2) w efekcie oceny wykonawca dodał, uzupełnił o nowe wskaźniki zbiór wskaźników programu. 3) zamawiający nie dokonał oszacowań wartości wskaźników postępu rzeczowego ze względu na deficyty informacyjne, wynikające z aktualnego stanu prac nad programem.

⁶ Jw.

⁷ Jw.

warunki wstępne (warunkowość ex-ante), których zasady stosowania zawarte zostały w art. 17 rozporządzenia ogólnego:

- ⇒ zasadność zastosowanych dla danego programu operacyjnego warunków wstępnych: Czy spełnienie zaproponowanych warunków wstępnych przyczyni się do zwiększenia skuteczności i efektywności realizacji programu operacyjnego?
- ⇒ zakres i stopień spełnienia warunków wstępnych: Czy i w jakim zakresie warunki zaproponowane dla programu operacyjnego zostały spełnione? Jakie są możliwości spełnienia pozostałych do uwzględnienia warunków wstępnych?
- ⇒ inne istotne uwarunkowania zewnętrzne w stosunku do programu operacyjnego nie uwzględnione w ramach zasady warunkowości wstępnej: Czy istnieją inne niespełnione warunki zewnętrzne, mające istotny wpływ na skuteczność i efektywność realizacji programu? Jaki będzie wpływ nie spełnienia innych istotnych warunków zewnętrznych na skuteczność i efektywność programu operacyjnego? Jakie są możliwości i perspektywa czasowa spełnienia innych istotnych warunków zewnętrznych?

Moduł badawczy II

Pytanie 3. Czy założenia i cele regionalnego programu operacyjnego są spójne z najważniejszymi politykami i strategiami na poziomie unijnym, krajowym i regionalnym?

Ewaluator powinien poddać ocenie następujące zagadnienia:

- spójność założeń i celów programu operacyjnego (w tym zdefiniowanych w diagnozie wyzwań i potrzeb rozwojowych) z najważniejszymi unijnymi, krajowymi i regionalnymi celami strategicznymi (w jakim stopniu spodziewane efekty programu operacyjnego przyczynią się do realizacji celów dokumentów strategicznych, w tym w szczególności strategii Europa 2020?),
- spójność celów tematycznych, priorytetów inwestycyjnych i celów regionalnego programu operacyjnego, z założeniami WRS i Umowy Partnerstwa oraz rekomendacjami Rady (art. 48 pkt. 3(d)).⁸

Ewaluacja w tym zakresie powinna odnosić się w szczególności do następujących dokumentów strategicznych:⁹

- Wspólne Ramy Strategiczne¹⁰
- Założenia Umowa Partnerstwa/ Umowa partnerstwa¹¹
- Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, wraz z inicjatywami flagowymi (przewodnikami)¹².
- Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii „Europa 2020”¹³.
- Raport „Polska 2030”.¹⁴

⁸ Projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1083/2006

⁹ W przypadku powstania innych (niż wyszczególnione) istotnych dokumentów mających wpływ na kształt programu, zostaną one wykorzystane przez wykonawcę i objęte analizą.

¹⁰ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/strategic_framework/csf_part1_pl.pdf.

¹¹ http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/2014_2020/Strony/glowna.aspx.

¹² http://ec.europa.eu/europe2020/index_en.htm.

¹³ <http://www.mg.gov.pl/files/upload/8413/Krajowy%20Program%20Reform%20PL%20ostateczny.pdf>.

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju (do roku 2030).¹⁵
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju.¹⁶
- Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju.¹⁷
- Zintegrowane strategie rozwoju, w tym Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie 2010-2020.¹⁸
- Aktualizowana Strategia rozwoju województwa podkarpackiego na lata 2007-2020, Projekt, Rzeszów.¹⁹
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego.²⁰
- Regionalna Strategia Innowacji na lata 2005-2013. Aktualizacja 2011 r. i opracowania powstałe w związku z aktualizacją Strategii.²¹
- Aktualizowana Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego polski wschodniej do roku 2020.²²

Pytanie 4. Czy i w jakim zakresie program operacyjny uwzględnia i przyczynia się do realizacji celów polityk horyzontalnych (realizacja zasad równości szans płci, niedyskryminacji oraz zrównoważonego rozwoju)?

Ewaluator powinien poddać ocenie następujące zagadnienia:

- wkład programu operacyjnego do realizacji celów polityk horyzontalnych (czy w ramach programu przewidziane zostały konkretne działania/instrumenty służące realizacji zasad horyzontalnych oraz jaka będzie ich spodziewana skuteczność i efektywność?),
- uwzględnienie zasad horyzontalnych w procesie programowania (czy w ramach przygotowywania diagnozy oraz całego programu uwzględniono zasady równości szans płci, niedyskryminacji oraz zrównoważonego rozwoju oraz czy w procesie programowania uczestniczyły podmioty zaangażowane w promocję zasad horyzontalnych?),
- uwzględnienia zasad horyzontalnych w procesie wdrażania, monitorowania i ewaluacji programu.

Moduł badawczy III

Pytanie 5. Czy i w jakim zakresie obecny potencjał instytucjonalny, w tym zasoby ludzkie, jest wystarczający do realizacji regionalnego programu operacyjnego na lata 2014-2020?

- potencjał administracyjny (w tym zasoby ludzkie) zaangażowany w zarządzanie i wdrażanie programu operacyjnego,
- struktury i rozwiązania organizacyjne, m.in. podział kompetencji/zadań, koordynacja działań, mechanizmy koordynacji i monitorowania komplementarności i synergii efektów podejmowanych działań, komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna, systemy elektronicznej wymiany danych, zasoby kadrowe, wiedza i doświadczenie pracowników (w tym system

¹⁴ <http://zds.kprm.gov.pl/raport-polska-2030-wyzwania-rozwojowe>.

¹⁵ <http://zds.kprm.gov.pl/dlugookresowa-strategia-rozwoju-kraju>.

¹⁶ <http://monitorpolski.gov.pl/mp/2012/252>.

¹⁷ http://www.mrr.gov.pl/rozwoj_regionalny/polityka_rozwoju/system_zarzadzania_rozwojem/strony/system_zarzadzania_rozwojem.aspx.

¹⁸ http://www.mrr.gov.pl/rozwoj_regionalny/polityka_rozwoju/system_zarzadzania_rozwojem/strony/system_zarzadzania_rozwojem.aspx.

¹⁹ <http://monitoruj.podkarpackie.pl/>.

²⁰ <http://monitoruj.podkarpackie.pl/dokumenty-strategiczne.html>.

²¹ <http://www.rsi.podkarpackie.pl/>.

²² http://www.mrr.gov.pl/rozwoj_regionalny/polityka_regionalna/strategia_rozwoju_polski_wschodniej_do_2020/strony/podstawowe_informacje.aspx.

szkoleń), system rekrutacji i selekcji pracowników, system motywacyjny, fluktuacja kadr, warunki pracy, zasoby materialne,

- obszary ryzyka i bariery dla stworzenia skutecznego i efektywnego systemu realizacji programu.

Pytanie 6. Czy założenia programu operacyjnego umożliwiają skuteczną i efektywną realizację procesów monitorowania i ewaluacji?

Ewaluator powinien poddać ocenie następujące zagadnienia:

a) wskaźniki postępu rzeczowego

- trafność (spójność z celami), przejrzystość, wiarygodność statystyczna, agregowalność, dostępność, solidność (ang. robustness) wskaźników realizacji (produktu i rezultatu),
- dobór wskaźników (oraz ich wartości) dla oceny realizacji celów pośrednich tzw. „kamieni milowych”, (trafność doboru - czy wskaźniki dostarczają odpowiedniej informacji na temat postępów we wdrażaniu; realność ich osiągnięcia w wyznaczonych terminach, dostępność niezbędnych danych?; czynniki zewnętrzne mogące mieć wpływ na realizację wskaźników rezultatu; czy wskaźniki wybrane jako podstawa do dokonywania ewentualnych korekt finansowych są reprezentatywne dla działań podejmowanych w ramach poszczególnych priorytetów?),²³
- sposoby umożliwiające terminowe dostarczanie odpowiedniego zakresu danych m.in. na użytek sprawozdań rocznych,
- źródła oraz metody generowania danych oraz sposoby służące zapewnieniu wysokiej jakości pozyskiwanych danych,
- potrzeby w zakresie dostępu do danych niezbędnych do skutecznej realizacji procesu ewaluacji, w tym w szczególności dla zaawansowanych metodologicznie badań ewaluacyjnych przeprowadzanych m.in. za pomocą metod konfaktycznych (identyfikacja luk informacyjnych w tym zakresie oraz zaproponowanie sposobów pozyskiwania niezbędnych danych).

b) proces ewaluacji programu

Zadaniem ewaluatora będzie przygotowanie **koncepcji procesu ewaluacji programu operacyjnego**, która posłuży Instytucji Zarządzającej do przygotowania Planu ewaluacji programu operacyjnego na lata 2014-2020²⁴. Koncepcja procesu ewaluacji powinna ściśle wynikać z logiki interwencji programu oraz zawierać w szczególności zakres tematyczny i harmonogram realizacji badań ewaluacyjnych wraz uzasadnieniem ich przeprowadzenia oraz propozycje metodologiczne dla poszczególnych badań (w tym badań za pomocą metod konfaktycznych) wraz z określeniem zapotrzebowania na dane. Ponadto rolą ewaluatora będzie wskazanie barier w pozyskiwaniu danych oraz sposób ich przezwyciężenia.²⁵

²³ Wykonawca powinien ocenić ww. wskaźniki, a w przypadku ich negatywnej oceny wskazać listę wskaźników realizacji wraz z uzasadnieniem oraz podaniem wartości.

²⁴ Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej **Plan ewaluacji** powinien zawierać: listę tematów badań ewaluacyjnych wraz z uzasadnieniem ich realizacji, metody przewidziane do zastosowania wraz z określeniem zapotrzebowania na dane, sposoby zapewnienia dostarczenia odpowiedniego zakresu danych na użytek ewaluacji, harmonogram procesu ewaluacji, sposoby komunikacji wyników ewaluacji, zasoby ludzkie, budżet, plan szkoleń.

²⁵ Koncepcja procesu ewaluacji programu operacyjnego powinna uwzględniać wytyczne KE zawarte w dokumentach pn. *The Programming Period 2014-2020, Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy - European Regional Development Fund and Cohesion Fund – Concepts and Recommendations - Guidance dokument – Draft (november 2011).* oraz *Programming Period 2014-2020, Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy, European Social Fund, Guidance dokument – Draft (January 2013).*

- c) **zasoby ludzkie oraz potencjał instytucjonalny system monitorowania i ewaluacji** (obszary ryzyka i bariery dla skutecznej i efektywnej realizacji procesów monitorowania i ewaluacji)

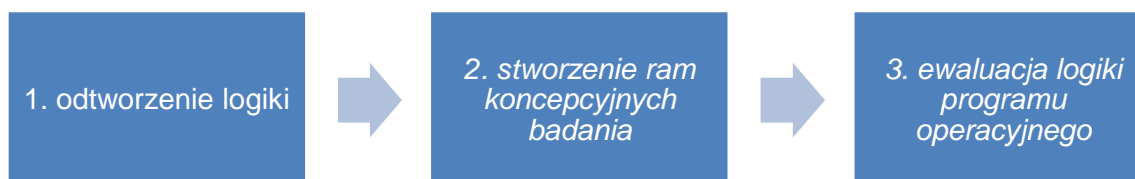
IV. Metodologia ewaluacji ex-ante

Szczegółowe rozstrzygnięcia dotyczące metod badawczych powinny być przedstawione przez Wykonawcę. Metodologia ewaluacji zastosowana przez Wykonawcę powinna umożliwić udzielenie wyczerpujących odpowiedzi na postawione przez Zamawiającego pytania ewaluacyjne. Metodologia badania będzie stanowić **element oceny ofert** złożonych przez potencjalnych Wykonawców badania.

Przedmiotem badania w ramach ewaluacji ex-ante będzie przede wszystkim zastosowana w ramach programu teoria zmiany i zaprojektowana na jej podstawie logika interwencji. Proces badawczy bazować będzie na ewaluacji opartej na teorii (*theory based evaluation*) i polegać będzie na analizie i ocenie logiki programu operacyjnego, zgodnie z poniższym schematem

Najważniejszym zadaniem ewaluacji ex-ante jest weryfikacja logiki programu poprzez odniesienie jej do istniejącej wiedzy naukowej i eksperckiej (w tym wyników badań ewaluacyjnych). Jest to proces „testowania” logiki interwencji za pomocą dostępnych „dowodów” (evidence).

Etapy analizy logiki interwencji

1. Ewaluator na podstawie analizy dokumentacji uzupełnionej o dane uzyskane metodami jakościowymi **buduje model logiczny programu operacyjnego**, obrazujący związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy zidentyfikowanymi potrzebami i planowanymi do podjęcia działaniami a spodziewanymi efektami.
2. Ewaluator dokonuje **zebrania i analizy wiedzy naukowej i eksperckiej** użytecznej dla wyjaśnienia/weryfikacji mechanizmów przyczynowo-skutkowych przedstawionych w odtworzonej logice programu operacyjnego.
3. Ewaluator porównuje założenia programu (odtworzoną logikę interwencji) z wiedzą naukową i ekspercką, a następnie dokonuje oceny programu. Celem ewaluacji jest przede wszystkim **ocena siły powiązań przyczynowo-skutkowych pomiędzy interwencją a efektami**. Ewaluacja poza odpowiedzią na pytanie, CZY spodziewane efekty/zmiany wystąpią w wyniku wdrożenia interwencji; powinna również udzielić odpowiedzi na pytania W JAKI SPOSÓB i DLACZEGO (wraz ze szczegółowym opisem/uzasadnieniem).

Elementem oceny w tym zakresie powinna być również (o ile jest to uzasadnione) analiza alternatywnych sposobów realizacji założonych celów. Zaleca się, aby ewentualna analiza opcjonalna miała odzwierciedlenie w rekomendacjach formułowanych w formie wariantowej.

Na podstawie przeprowadzonej oceny ewaluator formułuje wnioski i rekomendacje (rekomendowane zmiany w programie) oraz przedstawia rekomendowany model logiczny programu operacyjnego spójny z dostępną wiedzą naukową i ekspercką (m.in. w postaci diagramu wraz z opisem oraz odniesieniem do teorii/wyników badań). Wnioski i rekomendacje sformułowane przez ewaluatora powinny być użyteczne dla Instytucji Zarządzającej w dalszych etapach prac programowania perspektywy 2014-2020 (m.in. w trakcie prac na szczegółowym opisie priorytetów).

a) wskaźniki

Jednym z zadań Wykonawcy będzie weryfikacja poprawności wyliczeń wartości wskaźników programu operacyjnego. Do oceny realności osiągnięcia wartości docelowych wskaźników realizacji (rezultatów) **rekomenduje się wykorzystanie modeli ekonometrycznych** oraz innych adekwatnych dla poszczególnych obszarów tematycznych metod.²⁶

b) Wypracowanie rekomendacji

Do doprecyzowania zakresu i sposobu uwzględnienia wniosków i rekomendacji zaleca się wykorzystanie metody warsztatowej.

Zaleca się, aby metodologia badania uwzględniała możliwość korzystania z wiedzy większej liczby ekspertów/naukowców (w tym np. zagranicznych) **nie wchodzących formalnie w skład zespołu badawczego** (np. warsztaty, fokusy, metody delfickie itp.).

c) diagramy

Jednym z istotnych produktów ewaluacji ex-ante będą przygotowane przez ewaluatora **diagramy, obrazujące związki przyczynowo-skutkowe** zachodzące pomiędzy zaplanowanymi w ramach programu działaniami i ich produktami a oczekiwanymi rezultatami (zgodnie z zaleceniami zawartymi w załączniku 1).²⁷ Diagramy powinny przedstawiać rekomendowane przez ewaluatora modele logiczne programu i osi priorytetowych oraz zawierać szczegółowy opis związków przyczynowo-skutkowych wraz z odniesieniem do wyników badań naukowych/ewaluacyjnych/teorii społeczno-ekonomicznych. Ewaluator przygotuje również diagramy obrazujące związki przyczynowo-skutkowe zachodzące pomiędzy spodziewanymi efektami programu a celami najważniejszych strategii na poziomie regionalnym, krajowym i unijnym, w tym w szczególności celami strategii Europa 2020.

d) minimum metodologiczne:

Stosowane będą głównie metody typu *desk research*: (analiza literatury, analiza wyników badań naukowych i ewaluacyjnych). Ponadto metodyka badania powinna uwzględniać metody jakościowe pozwalające na udzielenie odpowiedzi na pytania ewaluacyjne oraz służące uspołecznieniu procesu ewaluacji, takie jak wywiady indywidualne, grupy fokusowe oraz warsztaty itp. Wykonawca zobowiązany jest wskazać konkretną liczbę np. wywiadów, wizyt, warsztatów, spotkań, uczestników wywiadów.

Minimalny zakres źródeł danych podlegających analizie eksperckiej (desk research):

1. Kluczowe dokumenty strategiczne, w tym wskazane w roz. III SOPZ.

²⁶ Patrz przypis nr 5.

²⁷ Diagram może zostać zmodyfikowany przez oferenta w dowolnym zakresie z uwzględnieniem ogólnych zasad przedstawionych w załączniku nr 1 SOPZ.

2. Powiązane z zakresem przedmiotowym badania Wytyczne i Rozporządzenia Rady, Parlamentu (WE) oraz Komisji Europejskiej.
3. Powiązane z zakresem przedmiotowym badania Wytyczne i Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego.
4. Zarysy/ projekty krajowych programów operacyjnych perspektywy 2014-2020.²⁸
5. Dokumenty dot. perspektywy finansowej 2014-2020 w tym stanowiska RP, raporty i ekspertyzy MRR, dokumenty robocze, zalecenia, materiały problemowe, itp.
6. Stanowiska, raporty, ekspertyzy Unii Europejskiej, dot. perspektywy finansowej 2014-2020.
7. Materiały statystyczne i faktograficzne Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Statystycznego w Rzeszowie, Eurostatu, OECD, Banku Światowego, itp.
8. Badania ex-post przeprowadzone w ramach NPR, jak i obecnego okresu programowania (NSS), w tym:
  - zlecone przez IZ RPO Województwa Podkarpackiego, Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie,
  - w zakresie przedmiotowym dot. województwa podkarpackiego i RPO WP,
  - dedykowane nowej perspektywie finansowej lub obejmujące swoim zakresem perspektywę 2014+.
9. Projekty rozporządzeń dotyczących Wspólnych Ram Strategicznych, w szczególności pakiet propozycji legislacyjnych dla polityki spójności z dnia 6 października 2011 r.
10. Dotychczasowe, wstępne stanowisko Rady Unii Europejskiej do propozycji legislacyjnych KE.
11. Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013.
12. Szczegółowy Opis Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013.
13. Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007 – 2013.
14. Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Kapitał Ludzki 2007-2013.
15. Instrukcje Wykonawcze: Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, Instytucji Pośredniczącej dla Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 (komponent regionalny).
16. Analiza literatury naukowej i fachowej z dziedzin zgodnych z celami tematycznym wskazanymi w projekcie Rozporządzenia (Ogólnego) Parlamentu Europejskiego i Rady.

Powyższa lista dokumentów podlegającej analizie nie jest zamknięta i może ulec rozszerzeniu/ uzupełnieniu przez wykonawcę badania.

e) Wymagania dodatkowe:

Zamawiający oczekuje uzupełnienia przez wykonawcę minimum metodologicznego i zastosowania dodatkowych metod/ technik badawczych. Dodatkowe metody/ techniki badawcze stanowią element oceny ofert i w związku z tym – w przypadku wyboru oferty – mają charakter wiążący wykonawcę na etapie realizacji badania.²⁹

Szczegółowe rozwiązania w zakresie metodologii określonej w ofercie wykonawcy, zostaną przedstawione przez wykonawcę we wstępnym raporcie metodologicznym. Jednakże już na

²⁸ W razie dostępności.

²⁹ Za metodę/ technikę badawczą zamawiający przyjmuje metodę/ technikę badawczą wraz ze wskazaniem źródła danych (np. grupy respondentów). W związku z tym np. wywiad pogłębiony z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej i wywiad pogłębiony z inną grupą respondentów to dwie odrębne metody/ techniki badawcze.

etapie oferty wymaga się od wykonawcy uszczegółowienia kwestii dot. metodologii. Zamawiający przewiduje pozyskanie przez wykonawcę dodatkowych danych i materiałów pierwotnych w trakcie realizacji badania.

W związku z tym Wykonawca jest zobowiązany do przekazania zamawiającemu efektów zastosowania zaproponowanych w ofercie i raporcie metodologicznym narzędzi badawczych (notatki, nagrania, transkrypcje wywiadów, bazy danych zgromadzone w trakcie realizacji badania, umożliwiające dalsze analizy, wykresy (edytowalne), mapy (edytowalne), tablice statystyczne, itp. produkty powstałe w wyniku analizy zebranego materiału badawczego) z uwzględnieniem zasady poufności informacji i ochrony anonimowości respondentów.

Ponadto zamawiający oczekuje od wykonawcy pełnej współpracy m.in. w zakresie:

- uzgadniania wszelkich kwestii związanych z metodologią, w tym konsultowania projektów narzędzi badawczych;
- uzgadniania kwestii dotyczących konstrukcji oraz zawartości merytorycznej raportów wytworzonych w ramach niniejszego badania;
- utrzymywania stałego kontaktu (wyznaczenie osoby/osób do kontaktu roboczego, spotkań roboczych, telefonicznych, poprzez e-mail lub w formie pisemnej);
- informowania zamawiającego o ewentualnych zmianach składu osobowego zespołu badawczego;³⁰
- bieżącego informowania o pojawiających się trudnościach w realizacji badania oraz przedstawiania rozwiązań pojawiających się problemów,
- przekazywania na żądanie zamawiającego informacji częściowych nt. postępów realizacji badania, w tym wykorzystania metod badawczych, analizy ich wyników, itp.;
- przekazywania na każde życzenie zamawiającego dodatkowej, pełnej informacji o stanie realizacji badania;
- konsultowania z zamawiającym wszelkich innych istotnych kwestii związanych z realizacją badania.

V. Sposób prezentacji wyników badania

W wyniku procesu badawczego przygotowane zostaną następujące najważniejsze produkty:

- raport metodologiczny
- raport końcowy z ewaluacji ex-ante w tym m.in.:
  - diagramy obrazujące związki przyczynowo-skutkowe zachodzące pomiędzy zaplanowanymi w ramach programu działaniami i ich produktami a oczekiwanymi rezultatami,
  - diagramy obrazujące związki przyczynowo-skutkowe zachodzące pomiędzy spodziewanymi efektami programu a celami najważniejszych strategii na poziomie regionalnym, krajowym i unijnym,
  - wstępna koncepcja procesu ewaluacji dla programu operacyjnego,
- prezentacja wyników prac na spotkaniach m.in. **Zespołu ds. programowania polityki spójności w okresie 2014-2020.**

³⁰ Zmiana składu może nastąpić wyłącznie z przyczyn losowych, niezależnych od wykonawcy. Każda zmiana wymaga uzyskania akceptacji zamawiającego. Zamawiający zastrzega, iż żaden z członków zespołu badawczego nie może być pracownikiem Instytucji Zarządzającej RPO WP, Instytucji Audytowej, Instytucji Certyfikującej.

- zaktualizowany ostateczny raport końcowy z ewaluacji ex-ante w ramach etapu II badania.

Finalnym produktem procesu ewaluacji ex-ante programu operacyjnego będzie raport końcowy z ewaluacji ex-ante. Wykonawca dostarczy raport końcowy w wersji elektronicznej (CD-ROM) oraz papierowej w 5 egz. (łącznie max. 100 str. bez aneksów).

Raport powinien zostać przygotowany w języku polskim (oraz w języku angielskim w wersji ostatecznej) i mieć następującą strukturę:

- (1) streszczenie raportu – nie więcej niż 5 stron A4;
- (2) spis treści;
- (3) wprowadzenie;
- (4) syntetyczny opis zastosowanych metod badawczych;
- (5) opis wyników badania (w tym jako osobna część ogólna ocena projektu programu operacyjnego);
- (6) wnioski i rekomendacje³¹
- (7) aneksy w tym m.in.:
  - (a) opis zakresu i sposobu uwzględnienia w programie operacyjnym wniosków i rekomendacji (zmiany/usprawnienia programu operacyjnego),
  - (b) raport metodologiczny,
  - (c) koncepcja procesu ewaluacji programu operacyjnego,
  - (d) synteza wyników strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Wnioski i rekomendacje będą wprowadzane na bieżąco w trakcie całego procesu ewaluacji toczącego się równoległe z procesem programowania.

Ewaluator przedstawia Zamawiającemu raport wraz z wnioskami i rekomendacjami (pkt. 1-6). Punkty (5) i (6) powinny zostać ujęte w raporcie w postaci opisu procesu ewaluacji (opis narracyjny przedstawiający w ciągu logicznym sposób przeprowadzenia i wyniki badania, wnioski i rekomendacje oraz sposób ich uwzględnienia w programie operacyjnym). Ewaluator i Zamawiający wspólnie wypracowują zakres i sposób wdrożenia rekomendacji. Po wprowadzeniu zmian w programie (we współpracy z Zamawiającym) przygotowuje załącznik (7a) „*opis zakresu i sposobu uwzględnienia w programie operacyjnym wniosków i rekomendacji (zmiany/usprawnienia programu operacyjnego)*”.

Dokumenty powinny być wzbogacone o elementy graficzne w postaci map, tabel, wykresów, grafów, matryc itd. (w miarę możliwości edytowalnych). **Wykonawca powinien wykazać się inwencją twórczą w sposobie ich opracowywania i prezentacji.** Dodatkowo na wszystkich materiałach wytworzonych na potrzeby badania wymagane jest umieszczenie logo Narodowej Strategii Spójności w formie znaku programu regionalnego, emblematu Unii Europejskiej z napisem Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, znaku promocyjnego województwa podkarpackiego *Przestrzeń otwarta* oraz adnotacji „*Projekt finansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013*”.³²

³¹ Wyniki nie mogą sprowadzać się jedynie do przedstawienia danych i odpowiedzi pochodzących z realizacji poszczególnych metod/ technik badawczych, lecz powinny być syntezą wyników uzyskanych na różnych etapach realizacji badania.

³² Zgodnie z Wytycznymi Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2013 dla beneficjentów w zakresie informacji i promocji.

Zgodnie z zapisami umowy zamawiający zastrzega sobie prawo do rozpowszechniania przedstawionych przez wykonawcę materiałów z realizacji badania, zgodnie z zasadą przejrzystości działań administracji publicznej.

VI. Organizacja i harmonogram realizacji badania

Proces ewaluacji ex-ante ma charakter partycypacyjny, tj. **ewaluacja prowadzona jest równolegle z procesem programowania**. Ewaluator współpracuje z osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie programu i na bieżąco dokonuje analizy i oceny programu zgodnie z zakresem wskazanym w niniejszym dokumencie. Ewentualne rekomendowane zmiany w programie wprowadzane są na bieżąco. Szczegółowy sposób współpracy z IZ w zakresie koordynacji procesu ewaluacji i procesu programowania powinien zostać zaproponowany przez Wykonawcę w ofercie, a następnie doprecyzowany z raporcie metodologicznym i przedyskutowany w trakcie spotkania z IZ zgodnie z poniższym harmonogramem.

Ponieważ prace nad zapisami *regionalnego programu operacyjnego na lata 2014-2020* będą postępować równolegle do procesu ewaluacji ex-ante (w pracach nad zapisami programu Wykonawca nie będzie brał udziału), wykonawca będzie zobowiązany do uwzględniania w swoich analizach kolejnych wersji dokumentu. Ponadto, wykonawca zobowiązany jest do ścisłej współpracy i uczestnictwa w spotkaniach **Zespołu ds. programowania polityki spójności w okresie 2014-2020**.

Ewaluacja ex-ante a Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

W trakcie prac nad ewaluacją ex-ante projekt regionalnego programu operacyjnego na lata 2014-2020 poddany zostanie procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.³³ Wykonawca ewaluacji ex-ante zobowiązany jest do współpracy z ekspertami wykonującymi ocenę oddziaływania na środowisko programu (organizacja **co najmniej 3 spotkań** z ekspertami wykonującymi ocenę oddziaływania na środowisko). Celem współpracy jest uspołnienie wniosków i rekomendacji celem wykluczenia sytuacji uzyskania sprzecznych rekomendacji dotyczących zmian w programie operacyjnym. Po zakończeniu procesu oceny oddziaływania na środowisko ewaluator zamieszcza w raporcie końcowym z ewaluacji ex-ante w postaci załącznika dokument: (d) „synteza wyników strategicznej oceny oddziaływania na środowisko”.

Realizacja badania będzie przebiegać zgodnie z harmonogramem:

ETAP I - wykonanie ewaluacji ex-ante regionalnego programu operacyjnego na lata 2014-2020

1. Spotkanie robocze zamawiającego z wykonawcą

Najpóźniej do **3 dni od dnia zawarcia umowy** odbędzie się w siedzibie zamawiającego spotkanie konsultacyjne z udziałem przedstawiciela/i wykonawcy (z obowiązkowych udziałem Kierownika badania), celem omówienia najważniejszych kwestii związanych

³³ Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.).

z metodologią realizacji ewaluacji ex-ante oraz skoordynowania procesów programowania i ewaluacji ex-ante, z uwzględnieniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Wstępny projekt regionalnego programu operacyjnego na lata 2014-2020 zostanie przekazany wykonawcy na spotkaniu roboczym zamawiającego z wykonawcą.

2. Projekt raportu metodologicznego

W terminie do **21 dni od dnia zawarcia umowy**, w wyniku realizacji zamówienia wykonawca przygotowuje, dostarczy i przedstawi projekt raportu metodologicznego:³⁴

- projekt raportu przekazany zostanie Zamawiającemu w formie elektronicznej i drukowanej (2 egzemplarze),³⁵
- przedstawi projekt raportu w formie prezentacji multimedialnej.

Projekt raportu zostanie poddany recenzji merytorycznej przez Zespół ds. programowania polityki spójności w okresie 2014-2020.

3. Raport metodologiczny

W terminie **do 35 dni od dnia zawarcia umowy**, w wyniku realizacji zamówienia wykonawca przygotowuje i dostarczy raport metodologiczny:

- raport przekazany zostanie Zamawiającemu w formie elektronicznej i drukowanej (2 egzemplarze),³⁶
- na żądanie Zamawiającego przedstawi raport w formie prezentacji multimedialnej.

4. Opinie do dokumentów roboczych³⁷

Zamawiający przewiduje przekazanie do opinii wstępnego **projektu, projektu programu operacyjnego** oraz wstępnego **projektu, projektu szczegółowego opisu priorytetu**, w tym fragmentów (części diagnostycznej programu, analizy SWOT programu, propozycji celu głównego wraz z celami szczegółowymi i części strategicznej programu wraz z propozycjami wskaźników monitorowania, propozycji priorytetów i instrumentów programu wraz ze wstępnym oszacowaniem alokacji oraz propozycjami wskaźników monitorowania, propozycji założeń systemu wdrażania). Każda opracowana opinia powinna zawierać ekspercką analizę dokumentu, odnosząc się do odpowiednich na danym etapie pytań ewaluacyjnych oraz zawierać rekomendacje dla odpowiedniego etapu procesu programowania.

Zawarte w pkt. 4 produkty procesu ewaluacji (opinie) wykonawca będzie dostarczał w formie elektronicznej oraz papierowej w 1 egz.

5. W terminie 14 dni od zakończenia konsultacji społecznych projektu programu wykonawca przeanalizuje oraz opracuje opinie do uwag zgłoszonych do projektu programu w trakcie konsultacji społecznych.

³⁴ z uwzględnieniem propozycji sposobu współpracy w zakresie koordynacji procesu ewaluacji i procesu programowania.

³⁵ E-mail: drr@podkarpackie.pl. Wykonawca zobowiązany jest przekazać w terminie przynajmniej raport w wersji elektronicznej.

³⁶ Jw.

³⁷ Opracowane przez wykonawcę do kolejnych fragmentów wstępnego projektu, projektu programu, wstępnego projektu, projektu szczegółowego opisu priorytetów, w terminie 7 dni od przekazania dokumentu (jeżeli dokument liczy nie więcej niż 30 stron) lub 14 dni (jeżeli dokument liczy więcej niż 30 stron).

6. Projekt raportu końcowego

Zamawiający przekaze projekt programu uwzględniający wyniki konsultacji społecznych nie później niż do 25 października 2013 r.

W terminie do 28 dni od przekazania przez Zamawiającego projektu programu uwzględniającego wyniki konsultacji społecznych, w wyniku realizacji zamówienia wykonawca przygotuje, dostarczy i przedstawi projekt raportu końcowego:

- projekt raportu przekazany zostanie Zamawiającemu w formie elektronicznej i drukowanej (5 egzemplarzy).³⁸

Ponadto wykonawca przedstawi projekt raportu w formie prezentacji multimedialnej. Prezentacja zostanie wyznaczona w terminie do 28 dni od dnia przekazania Zamawiającemu projektu raportu.

7. Raport końcowy i wstępna koncepcja procesu ewaluacji programu

- **w terminie do 14 dni** od daty przekazania Zamawiającemu projektu raportu końcowego, Wykonawca przygotuje **wstępną koncepcję procesu ewaluacji Programu** obejmującą cały okres programowania, która następnie będzie elementem raportu końcowego z ewaluacji,
- opracowanie raportu końcowego nastąpi w terminie do **14 dni** od przekazania **projektu raportu końcowego**,
- raport przekazany zostanie Zamawiającemu w formie elektronicznej i drukowanej (5 egzemplarzy),³⁹
- na żądanie Zamawiającego przedstawi raport w formie prezentacji multimedialnej.

Zamawiający zastrzega sobie prawo do wniesienia uwag do raportu końcowego po prezentacji multimedialnej.

Zakończenie etapu I badania nastąpi nie później niż do dnia 6 grudnia 2013 r.

ETAP II – aktualizacja ewaluacji ex-ante regionalnego programu operacyjnego na lata 2014-2020

1. **po przekazaniu raportu końcowego, nie później jednak niż do dnia 31 grudnia 2014 r.**⁴⁰ w wyniku realizacji zamówienia wykonawca zobowiązany jest do współpracy z zamawiającym w zakresie:
  - uwzględnienia wyników procesu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
  - negocjacji programu operacyjnego z Komisją Europejską,

W tym celu na żądanie Zamawiającego Wykonawca zobowiązany jest do uzupełnienia i przeprowadzenia zmian w raporcie ewaluacyjnym powstałym w etapie I zamówienia.

³⁸ E-mail: drr@podkarpackie.pl. Wykonawca zobowiązany jest przekazać w terminie przynajmniej raport w wersji elektronicznej.

³⁹ E-mail: drr@podkarpackie.pl. Wykonawca zobowiązany jest przekazać w terminie przynajmniej raport w wersji elektronicznej.

⁴⁰ Zamawiający szacuje, że do dnia 31 grudnia 2014 r. Komisja Europejska zatwierdzi regionalny program operacyjny na lata 2014-2020.

Po przekazaniu raportu z wykonania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Wykonawca ewaluacji dokonana uzgodnień z wykonawcą strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie wniosków i rekomendacji. W konsekwencji Wykonawca ewaluacji uzupełnieniu raport z ewaluacji o syntezę wyników prognozy oddziaływania na środowisko w terminie do 21 dni od dnia przekazania raportu z wykonania strategicznej oceny oddziaływania na **środowisko, jednak nie później niż do dnia 30 czerwca 2014 r.**

- udział w max 4 turach spotkań z Zespołem ds. programowania polityki spójności w okresie 2014-2020,
- udział w negocjacjach programu z Komisją Europejską (max 2 spotkania – jedno w kraju i jedno za granicą). Terminy spotkań będą wyznaczane z co najmniej 7-dniowym wyprzedzeniem). Koszty udziału przedstawiciela wykonawcy (co najmniej kierownik badania) w spotkaniach, w tym zagranicznym zostaną pokryte przez wykonawcę,
- przeanalizowanie oraz opracowanie opinii do uwag zgłoszonych do projektu programu w trakcie negocjacji przez Komisję Europejską (w terminie 7 dni od przekazania uwag. Uwagi mogą być zgłaszane w turach).

Zakończenie każdego etapu realizacji badania wymaga uzyskania akceptacji zamawiającego. Zamawiający zastrzega sobie możliwość (na każdym etapie realizacji badania) do fizycznej obecności podczas wykonywanych czynności badawczych.

Zakończenie całości procesu ewaluacji ex-ante programu nastąpi z dniem zatwierdzenia przez Komisję Europejską regionalnego programu operacyjnego województwa podkarpackiego na lata 2014-2020.

Załączniki do SOPZ:

1. Wzór diagramu/modelu logicznego na potrzeby ewaluacji ex-ante programów operacyjnych.

Załącznik nr 1. Wzór diagramu/modelu logicznego na potrzeby ewaluacji ex-ante programu operacyjnego

Na rysunku poniżej zaprezentowany został wzór diagramu w ujęciu modelowym, który zaleca się do wykorzystania przez ewaluatora w celu przeprowadzenia oceny programu i prezentacji wyników. Przedstawiony poniżej wzór diagramu ma charakter ogólny i powinien zostać dostosowany i uzupełniony (zastosowany) przez ewaluatora. Diagram może być zmodyfikowany przez ewaluatora w dowolnym zakresie z uwzględnieniem ogólnych zasad przedstawionych w niniejszym dokumencie oraz z uwzględnieniem zasady komunikatywności. Sposób prezentacji wyników badania za pomocą diagramu będzie jednym z kryteriów oceny ofert na wykonanie ewaluacji ex-ante.

Zadaniem ewaluatora jest zaprezentowanie w postaci diagramu rekomendowanego modelu logicznego programu operacyjnego wraz ze szczegółowym opisem. Informacje na diagramie powinny mieć charakter syntetyczny (hasłowy). Ewentualne dodatkowe informacje dotyczące założeń programu powinny zostać zawarte w opisie do diagramu.

Najistotniejszym elementem diagramu będzie szczegółowy opis związków przyczynowo-skutkowych zachodzących pomiędzy poszczególnymi elementami logiki programu, tj. potrzebami, podjętymi działaniami, produktami i rezultatami z uwzględnieniem czynników zewnętrznych. Celem opisu jest wyjaśnienie mechanizmów przyczynowo-skutkowych wraz uzasadnieniem w postaci odwołania (w tym przypisu w tekście) do teorii społeczno-ekonomicznych oraz „dowodów” (ang. evidence) tj. wyników badań empirycznych (badań naukowych, ewaluacyjnych, analiz itp.). Opis związków przyczynowo-skutkowych powinien być poprzedzony odpowiednią liczbą stanowiącą odwołanie do właściwego miejsca na diagramie. Istnieje możliwość opisu więcej niż jednego związku przyczynowo-skutkowego w tej samej części tekstu np. opisu związków pomiędzy produktami, rezultatami bezpośrednimi i rezultatami strategicznymi z uwzględnieniem wpływu czynników zewnętrznych. Wówczas taki opis powinien być poprzedzony ciągiem odpowiednich cyfr stanowiących odwołania do właściwych miejsc na diagramie.

Ewaluator przygotowuje również diagramy obrazujące związki przyczynowo – skutkowe zachodzące pomiędzy spodziewanymi efektami programu a celami najważniejszych strategii na poziomie regionalnym, krajowym i unijnym, w tym w szczególności celami strategii Europa 2020. Cele ww. strategii mogą być potraktowane na diagramie jako rezultaty strategiczne lub diagram może zostać uzupełniony o dodatkowy wymiar/związek przyczynowo - skutkowy dotyczący wpływu spodziewanych efektów (rezultatów) programu na realizację celów strategii.

Diagramy wraz ze szczegółowymi opisami mogą zostać przedstawione w odrębnej części raportu (np. w postaci załącznika lub osobnego rozdziału) lub stanowić integralną część tekstu jako ilustracje wyników badania oraz wniosków i rekomendacji.

